

RAD-ČS A

Smjernice za kreiranje javnih politika u području razvoja volonterstva

RAZVOJ

Program istraživanja i razvoja volonterstva

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj smjernica isključiva je odgovornost DKolektiva – organizacije za društveni razvoj.

Više o EU fondovima: www.esf.hr i www.strukturnifondovi.hr

KORISNIK

Dkolektiv

PARTNERI

CCI CENTAR ZA CIVILNE INICIJATIVE

volonterski centar zagreb

ACTGRUPA

M

PREPREMA POZOR **SMART**

UNION PASAR

HRVATSKI CENTAR ZA RAZVOJ VOLONTERSTVA

ff

instituta dda o najvišim razinama obrazovanja

instituta dda o najvišim razinama obrazovanja

PRONI

SMJERNICE ZA KREIRANJE JAVNIH POLITIKA U PODRUČJU RAZVOJA VOLONTERSTVA

Smjernice su nastale u sklopu projekta Radius V kojega je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

UVOD

Smjernice za kreiranje javnih politika u području razvoja volonterstva su rezultat analize dostupnih podataka, spoznaja iz istraživanja i dosadašnje prakse Hrvatskog centra za razvoj volonterstva, regionalnih i lokalnih volonterskih centara i predstavljaju nadogradnju na temeljne ciljeve stvaranja povoljnog okruženja za razvoj volonterstva postavljenih kroz zakonski okvir i dosadašnje nacрте Nacionalnog programa za razvoj volonterstva. Ovaj dokument služi kao putokaz dionicima u području volonterstva, posebno kreatorima politika, u vezi s koracima koje je potrebno poduzeti kako bi volontiranje doseglo svoj puni potencijal.

Želimo kreatorima politika donijeti viziju da volonteri nisu samo izvor radne snage za bitne i značajne zadatke u društvu, već igraju važnu ulogu u društvenoj koheziji, međuljudskim odnosima, društvenoj transformaciji i utiru put pretvaranja europskih vrijednosti u stvarnost.

Volontiranje kao dobrovoljni društveni angažman građana uvijek očituje neku dimenziju susreta i suživota među ljudima i ljudi s prirodom. To je kanal društvenog i kulturnog izražavanja koji može odgovoriti na svakodnevne potrebe i neravnoteže, hitne situacije i složene razvojne izazove.

Volontiranje je solidarnost na djelu i izraz aktivnog građanstva.

S obzirom na učestale krize i društvene trendove demografskih promjena, snažnog tehnološkog napretka, digitalizacije, migracija, ali i slabljenja demokracije, snažnijih podjela, polarizacija i sužavanja prostora za djelovanje civilnog društva, fenomen volontiranja treba sagledavati u kontekstu potencijala koje ono može imati za društvenu koheziju, bolje odnose među ljudima, otpornost i revitalizaciju zajednica, obranu i jačanje temeljnih civilizacijskih vrijednosti te postizanje ciljeva održivog razvoja.

ZAKONSKI OKVIR I JAVNE POLITIKE

Pravni i politički okviri moraju odgovarati na promjene volonterskog ekosustava.

Pravni okviri za volontiranje su prilagođeni i razvijaju se uzimajući u obzir ove, ali i druge društvene promjene i promjene ponašanja. Na taj će način pravni okviri, koji su često usredotočeni više na formalni i strukturirani angažman, biti prikladniji i omogućavati različite oblike volonterskog angažmana, a ne ga ograničavati kao što je to trenutno slučaj te tako otvarati daljnji potencijal.

Kod kreiranja **zakonskih rješenja** važno je da:

- Pravni okviri za volontiranje odgovaraju svrsi i jednostavni su za razumijevanje, provedbu i evaluaciju od strane pojedinačnih volontera, organizacija i nadzornih tijela.
- Pravni okviri za volontiranje priznaju i razmatraju volontiranje temeljeno na poziciji i zadacima koji osiguravaju kvalitetno volontiranje u svim slučajevima.
- Pravni okviri štite fizičku, mentalnu i socijalnu sigurnost volontera i korisnika, podržavaju isključivo ne diskriminirajuće volonterske aktivnosti te su proporcionalni i realni za primjenu za organizacije svih veličina.

Kod **kreiranja javnih politika** važno je polaziti od sljedećeg:

- Partneri iz civilnog društva koji su stručnjaci za volontiranje sudjeluju u redovitom strukturiranom dijalogu s kreatorima politika o svim pitanjima koja se tiču i utječu na volontere i volontiranje.
- Volontiranje je važna komponenta demokracije i izraz europskih vrijednosti. Ključan je aktivan angažman građana kako u praktičnim akcijama tako i u razvoju politika koje vode do sustavnih promjena. Doprinos volontera treba prihvatiti kao ključni dio timskog rada i pouzdanog partnera za društvenu koheziju. Na volontere treba gledati kao na aktere u vlastitoj sudbini koji sudjeluju u participativnoj i predstavničkoj demokraciji kako bi poboljšali kvalitetu života za sve. Ne samo u smislu materijalnih usluga nego i posebno u pogledu drugih rezultata, kao što su: ljudska povezanost i veze među ljudima u duhu međusobnog poštovanja, priznanja te slobode da budemo različiti. Volontiranje za doprinos socijalnoj pravdi i postizanje pravednijeg društva treba se temeljiti na europskim vrijednostima te biti otvoreno, uključivo i dostupno svima.
- Kreatori politika trebali bi štiti i podržavati moć volontiranja kao neovisan, demokratski i inkluzivan angažman; transformacijsku snagu u desetljeću djelovanja prema jačanju temeljnih europskih vrijednosti i postizanju ciljeva održivog razvoja; ključnu ulogu volontiranja u procesu oporavka od COVID-19 krize i osiguravanja otpornih i održivih zajednica; pozitivan utjecaj volontiranja na buduće generacije.
- Budući da je prošlo puno vremena i da su se društvene okolnosti promijenile, zalažemo se za pokretanje novog procesa konzultacija za izradu **Nacionalnog programa za razvoj volonterstva** koji će obuhvatiti volontere, organizatore volontiranja, obrazovne institucije, akademsku zajednicu i donositelje odluka te tako, osim što će nas dovesti do novih spoznaja, ciljeva i rješenja, može dati iskru revitalizaciji nove energije aktivnog angažmana u zajednici. Preduvjet za to je da ne centraliziramo ciljeve i prioritete, već da slušamo i čujemo ljude i radimo ciljane intervencije.

OTPORNOST I RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE

Volontiranje je važan dio demokratičnosti, vitalnosti i otpornosti zajednice. Stoga je ključno da volontiranje bude sastavni dio planiranja društvenog razvoja zajednice kao i integralni dio prevencije i odgovora na krize.

Osnaživanje ciljeva i redizajn organizacijskog ustrojstva jedinica lokalnih samouprava prema politikama socijalne kohezije, demokratizacije, aktivnog građanstva, većeg sudjelovanja građana, ključne su za razvoj volonterstva i obratno, volonterstvo je ključno za ostvarivanje navedenog.

Volontiranje u kriznim situacijama zahtijeva posebnu pažnju, planiranje i organizaciju koji su proporcionalni potencijalnim rizicima i u obzir uzimaju sva znanja, iskustva i potencijal građanskog

aktivizma te volontera i osoblja organiziranog civilnog društva. Dobra međusektorska suradnja na lokalnoj razini, za zajednice svih veličina i situacija, ima veliki potencijal stvaranja vrijednosti koje su ključne za održivi razvoj, kao i za pripravnost u kriznim situacijama. Ova suradnja omogućuje različitim dionicima da se zajedno suoče s prijetnjama i doprinose zajedničkim, održivim rješenjima za postojeće i buduće izazove.

- Prepoznaje se ključna uloga tijela državne uprave i lokalne samouprave u olakšavanju i omogućavanju procesa suradnje i okruženja pogodnog za konstruktivnu međusektorsku suradnju i međuresornu suradnju.
- Prepoznaje se uloga JLS-a u promociji i poticanju socijalne kohezije, aktivnog angažmana, sudjelovanja građana u odlučivanju i demokratizacije.
- Suradničke zajednice postaju cilj, zajedničko kreiranje javnih politika postaje norma, a mogućnosti koje nude procesi participativnog donošenja odluka u potpunosti se istražuju i iskorištavaju.
- Volontiranje je sastavni dio planiranja društvenog razvoja zajednice, prevencije i odgovora na krize.
- Uzima se u obzir da volontiranje u kriznim situacijama zahtijeva posebnu pažnju, planiranje i organizaciju te da treba biti proporcionalno potencijalnim rizicima i uzeti u obzir sva znanja, iskustva i potencijal građanskog aktivizma te volontera i osoblja organiziranog civilnog društva.
- Odgovori na krizu uz podršku volontera učinkoviti su tako da se osigura da strukture za koordinaciju i podršku potrebne za povremeno volontiranje u hitnim situacijama budu unaprijed spremne uz odgovarajuću potporu i financiranje. Treba voditi računa da se takve strukture i procesi razvijaju zajedno s drugim inicijativama koje grade osjećaj zajedništva na horizontalni način.

Krizno volontiranje zasluhuje posebnu pažnju i uspostavljanje mehanizama koji će omogućiti veći prostor za uključivanje volontera koji će maksimizirati sudjelovanje građana u odgovoru na krizu i smanjivanju nastale štete. Ovakav pristup sustavu kriznog volontiranja jača otpornost zajednice i zajednicu postavlja kao resurs i kao korisnika. U takvom konceptu zalažemo se za osmišljen sustav pripreme organizacija (krizno volontiranje kao sastavni dio obrazovanja o upravljanju volonterskim programima), veći broj organizatora volontiranja, definiranu ulogu volonterskih centara i unaprijed osmišljenu koordinaciju i sinergiju s neformalnim grupama. Bilo bi važno razmotriti uspostavljanje fonda za krizno volontiranje.

Uz potrebnu potporu za uspostavljene volonterske inicijative, treba podržati i volonterske inicijative koje su prerasle krizu COVID-19 kako bi mogle i dalje iskoristiti stvorenu energiju i entuzijazam te odgovoriti na društvene potrebe tijekom razdoblja oporavka. Osim toga, kreatori politika i drugi dionici trebali bi osigurati odgovarajuću potporu i poticaj za volonterske inicijative kako bi mogli pružiti fleksibilne i inovativne odgovore na potrebe zajednice, rasti i postati održivi.

Sve što danas znamo nam govori kako bi volontiranje i civilno društvo trebali biti integralni dio suvremenog koncepta civilne zaštite koji će uzeti u obzir sve spoznaje, iskustva i potencijale građanskog aktivizma i organizacija.

DOSTUPNOST VOLONTIRANJA, UKLJUČIVOST I KVALITETA

Kada se poveća količina i kvaliteta informacija o volontiranju i pristup volontiranju, građani mogu steći dublje razumijevanje važnosti i moći volontiranja, doprinoseći bogatstvu i raznolikosti volontiranja.

Volontiranje daje ogroman doprinos društvenoj uključenosti, ali samo volontiranje mora postati dostupnije ljudima različitog porijekla, dobi i različitih osobnih situacija.

- Postojeća i pouzdana međusektorska suradnja pokazala se ključnom za odgovor zajednica na postojeće i nove zahtjeve za pomoći i podrškom. Trebale bi postojati demokratske i uključive strukture koje podržavaju i promiču volontiranje. Kako bi se razvile i održale te mreže aktera iz različitih sektora i područja, temeljene na međusobnom priznavanju i povjerenju na svim razinama, uključujući lokalnu, regionalnu, nacionalnu i europsku, potrebno je na raspolaganje staviti odgovarajuća i prikladna javna sredstva.
- Organizatori volontiranja uvijek su uključeni u osmišljavanje i provedbu politika socijalne kohezije.
- Temeljna načela volontiranja štite kreatori politika i svi dionici.
- Štiti se dostojanstvo volontera i onih koje volonteri podržavaju.
- Ulaže se u istraživanje i prikupljanje podataka koji mogu dati informacije o nedostatku uključenosti i razlikama u volontiranju uzrokovanim restriktivnim pravnim okvirima, predrasudama ili stereotipima ili drugim izvorima nejednakosti.
- Podaci i dokazi o nejednakosti i nedostatku uključenosti, bilo da se temelje na dobi, etničkoj pripadnosti, spolu itd., koriste se kao osnova za podršku aktivnostima i politikama ublažavanja kao dio konkretnog akcijskog plana u suradnji s partnerima iz civilnog društva.
- Donositelji odluka surađuju s organizacijama koje čine infrastrukturu volonterstva i organizatorima volontiranja, kao i inicijativama koje predvode volonteri, putem javnih politika i financiranja, kako bi im pomogli postati primjer za promjene u podizanju svijesti i vidljivosti različitosti, ukloniti psihološke i fizičke prepreke u volontiranju, razviti sustave podrške te osigurati iste kao normu.
- Organizatorima volontiranja osigurani su potrebni resursi (znanje, materijali, financije i tehnička podrška) kako bi mogli u potpunosti podržati svoje volontere u njihovim aktivnostima.
- Razvija se sustav osiguranja kvalitete za volonterske centre i volonterske programe.

NOVI VOLONTERI I METODE

Kako bismo odgovorili na sve veći broj građana koji su spremni ponuditi svoje vrijeme i stručnost kao volonteri te na njihove promjenjive potrebe:

- Pristup uključivanju volontera treba poboljšati i povećati njegov opseg i kvalitetu.
- Potencijal za volonterski angažman ljudi svih dobi i podrijetla treba istražiti i implementirati unutar inovativnih i fleksibilnih okvira koji otvaraju nove mogućnosti.
- Načela kvalitete za volontiranje moraju biti u središtu svih razvojnih procesa, kao i opći trendovi koji utječu na cijelo civilno društvo.
- Volontiranje ne bi trebalo zamijeniti plaćeno zaposlenje i treba pažljivo razmotriti ravnotežu između odgovornosti države i odgovornosti volonterskih organizacija oko pitanja nezaposlenosti i stope zaposlenosti.
- Treba dalje usmjeravati i razvijati potencijal volontiranja zaposlenika iz poslovnog sektora.
- Organizatorima volontiranja treba omogućiti i podržati ih u prilagodbi kako bi ponudili volonterske aktivnosti koje odgovaraju promjenjivim uvjetima na tržištu rada i novim načinima rada. To će

osigurati organiziranje volonterskih aktivnosti na inkluzivan način koji će organizacijama omogućiti ispunjavanje svojih misija uz podršku što većeg broja volontera.

- Organizacijama koje čine infrastrukturu volonterstva treba omogućiti i podržati ih u osiguravanju da se podrška koju nude potencijalnim i postojećim volonterima pruža na način koji je osjetljiv na ove nove načine rada.
- Poticati istraživanje novih ideja kako bi se svim građanima omogućilo da imaju više vremena pored posla ili drugih dužnosti kako bi ispunili prava ili dužnosti građana koji doprinose općem dobru, uključujući volontiranje.

NEFORMALNO VOLONTIRANJE

Digitalizacija i društvene mreže omogućile su povećanje broja neformalnih volonterskih aktivnosti. Osim što pružaju fleksibilne i trenutačne odgovore na društvene potrebe, imaju dodatnu važnost u njegovanju osjećaja povezanosti i solidarnosti među ljudima koji se suočavaju sa zajedničkim izazovima. Osobito u vrijeme krize, spontano volontiranje može biti ključni resurs za otpornost zajednice. Dok sve veći neformalni i spontani angažman donosi novu dinamiku i brojne prednosti, također otvara prostor za ideje i akcije koje nisu uvijek istinski utemeljene na stvarnim društvenim potrebama i mogu uzrokovati štetu i gubitak potencijala.

- Važnost jačanja mreža samopomoći i solidarnosti prepoznata je kao važna i kritična komponenta strategija potpore volontiranju, posebno za izolirane i ranjive zajednice.
- Iako povećanje neformalnog i spontanog angažmana donosi novu dinamiku i brojne prednosti, postoji svijest o otvaranju prostora za ideje i akcije koje ne doprinose dobrobiti i općem dobru, a kako bi se to spriječilo usvojeni su osnovni standardi ponašanja.
- Dionici iz različitih sektora sudjeluju u pronalaženju najboljih modela za iskorištavanje potencijala ove vrste angažmana kroz postizanje sinergije s organiziranim oblicima angažmana u zajednici i kolektivnog odgovora kako bi se izbjeglo preklapanje i dupliciranje napora i pridonijelo održivim inicijativama koje se istinski temelje na potrebama.
- Organizacijama koje čine infrastrukturu volonterstva pruža se prikladna i dovoljna javna potpora kako bi imale kapacitet za podršku i usmjeravanje ovih novih oblika volontiranja.

DIGITALIZACIJA

- Digitalna tehnologija može se koristiti za olakšavanje pristupa i povećanje kvalitete volontiranja. Digitalni razvoj pokazao je potencijal mobiliziranja većeg sudjelovanja i podrške društvenim pokretima. Online volontiranje pokazalo je važnost digitalizacije kao ključnog načina za zadovoljavanje mnogih potreba u našim društvima ovih dana. Dok su pristup informacijama, društveni mediji i umrežavanje učinili volontiranje dostupnim većem broju ljudi i proširili prostor za više volonterskih mogućnosti, ujedno mogu predstavljati i prepreku za ljude koji nemaju pristup digitalnim sredstvima i/ili kompetencijama. Osim toga neka istraživanja ukazuju da digitalizacija može imati nepovoljan utjecaj na volonterski angažman kakvog smo do sad poznavali.
- Podrška odgovornom digitalnom osnaživanju u volonterskim organizacijama jedan je od ključnih načina za postizanje većeg potencijala volontiranja, ali se mora paziti da razlike u pristupu

digitalnim alatima i podacima ne dovedu do daljnjih nejednakosti u pristupu volontiranju ili volonterskoj podršci.

- Podrazumijeva se da su sustavi internetskog povezivanja jedna od mogućnosti da se volonterima omogući pristup volonterskim aktivnostima i postoje dobri primjeri organizacija u Europi koji osiguravaju kvalitetu, transparentnost i komplementarnost procesa. Međutim, kako bi se pružio uključiv i kvalitetan pristup, oni ne mogu u potpunosti zamijeniti fizičko spajanje i podršku.
- Iznimna se pažnja poduzima ako se želi financirati ili angažirati takve sustave kao dio provedbe politike volontiranja kako bi bili sposobni identificirati i omogućiti kvalitetne prilike koje ispunjavaju sve zakonske zahtjeve (uključujući one vezane za sigurnost volontera i korisnika i GDPR) te da se očekivanjima i volontera i organizacija upravlja na način koji daje prednost pozitivnom utjecaju na zajednicu, a ne ciljevima i brojevima koji su dobri za naslovnice.
- Posebnu pažnju treba posvetiti sigurnosti podataka osoba koje se registriraju na odgovarajućim platformama kako bi postali volonteri.

KVALITETA ZA NOVE NAČINE UKLJUČIVANJA

Kako bi se osigurala kvalitetna volonterska iskustva za nove volontere, volonteri moraju biti pripremljeni i educirani za svoje pozicije, osiguravajući da im se u svakom trenutku pomaže razumjeti kako volontiranje doprinosi općem dobru. Osobito kada se educiraju i/ili pripremaju za volontiranje na događajima ili za druge povremene angažmane, volonteri bi trebali znati i trebali bi imati alate za prepoznavanje situacija koje bi se mogle smatrati kao one koje zamjenjuju poslove, a ne kao istinske volonterske aktivnosti. Volonterima treba pomoći u izgradnji volonterskih iskustava kao puta do dugoročnog volonterskog angažmana za potrebe i probleme koje žele podržati, ukoliko to žele. Također treba istaknuti važnost vrijednosti i solidarnosti kao motivacijske snage u središtu njihovog djelovanja, uz druge motivacijske čimbenike koji su osobni za pojedine volontere.

- Kvaliteta volontiranja osigurava se poticanjem subjekata koji nude prilike za volontiranje postojećim i novim volonterima na primjenjivanje načela kvalitetnog volonterskog angažmana.
- Svaki volonter ima prikladnu i pristupačnu točku informiranja ili referentnu točku za usmjeravanje svojih pitanja i prijedloga.
- Sastavni dio obrazovnih programa za volontere i organizatore volontiranja su vrijednosti i temeljne građanske kompetencije.

OBRAZOVANJE ZA VOLONTIRANJE I VREDNOVANJE UČENJA

Iako veliki broj mladih volontira, nismo dovoljno uspostavili vezu između volontiranja i ciljeva građanskog angažmana koji je utemeljen na vrednotama demokratskih društava. Tim više, bilo bi važno dodatno podržati organizacije i programe za mlade volontere i volonterke kako bi ih povezali s potrebama zajednice i ponudili prostor za strukturirano učenje.

Volontiranje pruža jedinstveno okruženje za građanski odgoj i važan je prostor za stjecanje vještina i kompetencija, učenje i osobni razvoj, a to je komplementarno zapošljavanju i mogućnostima formalnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne njihova alternativa.

- Postoji svijest da organizacije civilnog društva mogu biti prikladna mjesta za strukturirano učenje i radno iskustvo te da voditelji OCD-a trebaju biti osposobljeni i podržani resursima kako bi mogli pružiti podršku pripravnici i drugima koji stječu radno iskustvo na mjestu na kojem postoji jasan put i ciljevi učenja. Jasno je da ovu potporu treba držati odvojeno od aktivnosti podrške i upravljanja volonterima i pomoći koja im se nudi da identificiraju, dokumentiraju i certificiraju svoje učenje putem raznih procesa validacije neformalnog i informalnog učenja.
- Napori dijeljenja i prepoznavanja zajedničkih alata za potvrđivanje vještina stečenih volontiranjem, na europskoj razini uživaju međusektorsku podršku.
- Poslodavci imaju potporu u razumijevanju i vrednovanju vještina i kompetencija stečenih volontiranjem za svoje postojeće i buduće zaposlenike u procesima razvoja ljudskih resursa i zapošljavanja.
- Obrazovne ustanove dobivaju potporu u razumijevanju i vrednovanju vještina i kompetencija stečenih volontiranjem za svoje postojeće i buduće učenike.
- Građanski odgoj i obrazovanje i učenje zalaganjem u zajednici uvode se šire u formalne obrazovne sustave kako bi se povećala svijest o volontiranju i civilnom društvu ne samo djece i mladih već i njihovih širih mreža obitelji i prijatelja.
- Priroda volontiranja kao slobodne volje zaštićena je za razliku od obveznih ili izbornih dijelova formalnog obrazovnog sustava koji služe povezivanju mladih s civilnim društvom i mogućnostima za volontiranje.
- Raznolikost je istaknuta prikazivanjem mogućnosti za volontiranje u širokom rasponu polja i područja interesa i potreba.

SINERGIJE POLITIKE BLAGOSTANJA I ZDRAVLJA

Ljudi koji koriste beneficije ili bilo koju drugu vrstu državne potpore kao što su integracijski procesi za migrante ili socijalne naknade ne bi trebali biti isključeni ili ograničeni u volontiranju.

Državna tijela ne bi smjela zloupotrijebiti volontiranje kao obavezno sredstvo za vraćanje ljudi na posao. Volontiranje bi se trebalo temeljiti na slobodnoj volji osobe i ne bi ga trebala zahtijevati državna tijela kao uvjet za bilo kakvu potporu.

- Uključivanje volontiranja u program socijalnog propisivanja pomno se istražuje i razmatra s podacima prikupljenim istraživanjima prije nego što se podvrgne širem i značajnijem širenju i provedbi. Potrebno je zadržati bitne karakteristike izbora i slobodne volje za volontiranje.
- Ukoliko osobe koje primaju doplatak ili neku drugu državnu potporu žele volontirati, ne trebaju raditi nikakve dodatne korake u usporedbi s onima koji ih ne primaju.

RAZVOJ INFRASTRUKTURE

Transparentno i demokratski raspoređeno državno financiranje demokratskih i uključivih volonterskih inicijativa s jasnim i transparentnim procedurama ključno je za razvoj kvalitetnog volontiranja. Nepostojanje državne potpore civilnom društvu i volonterima ostavlja prostora pojedincima i skupinama da iskoriste ranjivost drugih i promiču svoje ideološke i političke ciljeve u vezi s raspodjelom sredstava.

Nespojivost tih programa s europskim vrijednostima i ljudskim pravima dovodi do dugoročnih izazova u socijalnoj koheziji i sigurnosti za sve

- Na raspolaganju su različite prikladne mogućnosti financiranja osnovnih troškova projekata različitih veličina i opsega za organizatore volontiranja (formalne i neformalne grupe) i za organizacije koje čine infrastrukturu volonterstva.
- Postupci su pojednostavljeni kako bi se svim subjektima, uključujući organizacije s ograničenim kapacitetima (malo plaćenog osoblja ili bez osoblja) olakšalo prijavljivanje za financiranje bez ugrožavanja standarda i/ili transparentnosti.
- Volonterski centri i platforme dobivaju dovoljno javnih sredstava.
- Kreatori politika surađuju s volonterskim centrima zbog njihovog doprinosa razvoju i oblikovanju politike kao stručnjacima u tom području, a ne samo kao partnerima u provedbi.
- Redoviti međusektorski sastanci sazivaju se kako bi se potaknulo i olakšalo zajedničko stvaranje rješenja između aktera iz različitih područja i sektora iskorištavajući njihov puni potencijal.
- Organizacije koje čine infrastrukturu volonterstva i organizatori volontiranja trebali bi nastaviti ulagati u razvoj kvalitete uloge i prakse koordinatora volontera i mentora koji će pomoći u kultiviranju uspješnih i relevantnih volonterskih programa koji će dovesti do velikog učinka.
- Osigurano je javno financiranje za potporu obuci i angažmanu koordinatora volontera i mentora. Trebalo bi uključivati ciljaniji i dublji pristup s dugoročnom vizijom u kontekstu šireg horizontalnog, multi resornog i međusektorskog pristupa.
- Dostupni su resursi koji će organizaciji omogućiti uvođenje i održavanje niza mjera podrške, posebno za nove volontere, kao što su međugeneracijske mentorske sheme i drugi pristupi.
- Ulaže se u obrazovanje za kvalitetno upravljanje volonterskim programima i certificiranje koji uključuju osnovne zahtjeve i osiguravaju da su svi koordinatori volontera obučeni za sve relevantne pravne, zdravstvene i sigurnosne zahtjeve za volontere.
- Volonterima je osigurana potrebna podrška i zaštita kroz prikladno osiguranje od nezgode i odgovornosti prema trećim osobama.
- Razvijaju se partnerstva za financiranje dobrovoljnog osiguranja i postiže se napredak s pružateljima osiguranja u razvoju tržišnih proizvoda koji pružaju osiguranje volonterima na inkluzivan način bez obzira na okolnosti.

STABILNOST I ODRŽIVOST

Sposobnost pružanja kvalitetnog, dugoročnog i održivog utjecaja kao i odgovarajućih odgovora na potrebe zajednice, posebno onih koji se pojavljuju iznenada u kriznim situacijama, na fleksibilan i koordiniran način, zahtijeva od organizatora volontiranja da budu stabilni, dobro utemeljeni i cijenjeni ne samo u zajednici, nego također i posebno, od strane lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti.

- Volonterskom sektoru pruža se podrška i potiče ga se kako bi mogao pružiti fleksibilne i inovativne odgovore na potrebe zajednice, rasti i biti održiv.
- Razvijene su prikladne strategije razvoja volonterstva koje su sveobuhvatne i transverzne za različita područja politike i sektore.

- Umrežavanje i suradnja između organizacija, javnih tijela i sektora olakšava se, potiče i/ili nagrađuje kako bi se povećao potencijal i vjerojatnost da su organizacije u vrijeme krize spremne i voljne na suradnju.
- Pruža se ciljana podrška volonterskim inicijativama koje su izrasle iz nastalih ili iznenadnih potreba zajednice (kao što su kriza COVID-19 ili potresi) kako bi mogli nastaviti koristiti energiju i entuzijazam koji se stvaraju. Na taj način mogu nastaviti odgovarati na društvene potrebe tijekom financijske krize u razdoblju oporavka i izvan specifične situacije na koju su odgovarali, ako potreba i dalje postoji.
- Dostupna je potrebna potpora za utemeljene volonterske inicijative, kao i za infrastrukturne organizacije koje podupiru volontere, kako bi se osigurala njihova održivost i priznanje njihove ključne uloge u našim zajednicama i društvu u cjelini.

TRANSNACIONALNA SURADNJA I SOLIDARNOST

Širom svijeta svjedoci smo porasta aktivizma i volontiranja koji prelaze granice i povezuju ljude motivirane odgovoriti na globalne izazove kao što su klimatske promjene, migracije i pandemija COVID-19. Sve to ponovno je potvrdilo važnost solidarnosti izvan granica kao načina rješavanja zajedničkih izazova, nejednakosti te zaštite i podrške ranjivima.

- Volonteri su prepoznati kao važna snaga za postizanje globalnih ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG).
- Obrazovne institucije, organizacije za razvoj volonterstva i organizatori volontiranja dobivaju potporu za izgradnju svojih kapaciteta za promicanje i provedbu globalne solidarnosti i ciljeva održivog razvoja, čime se eksplicitno ističe veza između volonterskih aktivnosti i 17 ciljeva.
- Olakšavaju se i potiču programi razmjene volontera i razmjena europskog iskustva i prakse u razvoju volonterstva te učenje od drugih.

DRUŠTVENI UTJECAJ

Volontiranje predstavlja jedinstven odgovor na društvene izazove. Građani se suočavaju s rastućim i univerzalnim problemima kao što su: društvene i ekonomske nejednakosti; smanjenje prostora za civilno društvo i demokraciju; klimatske promjene; usamljenost, digitalni jaz te zaštita kulture i kulturne baštine. Volonteri ne bi trebali biti prikazani kao “amateri” koji igraju sporednu ulogu u odnosu na “profesionalne” zaposlenike, već radije kao komplementarni pristup koji dodaje vrijednost kao jedinstveni resurs za održivi razvoj i kao stručnjaci za izazove s kojima se suočavaju zajednice s kojima i u kojima sudjeluju, te kao moguća rješenja.

- Ulažu se svi naponi kako bi se osiguralo da se doprinos volontera bolje razumije i ističe od strane njih samih, medija i društva u cjelini.
- Omogućavaju se i povećavaju mogućnosti javnog priznanja djelovanja volontera, građana i udruga kroz dodjelu nagrada, tjedna volontiranja, festivala itd.

VIŠE OD PRUŽANJA USLUGA

Volonteri, organizatori volontiranja i organizacije koje čine infrastrukturu volonterstva moraju biti uključene kao ključni dionici u poboljšanju društva i postizanju jednakih mogućnosti za sve, a ne samo kao pružatelji zadataka i usluga. Iako je važno imati smislen zadatak koji se provodi tijekom volontiranja i imati značajan utjecaj koji je vidljiv zajednici, kreatori politika također bi trebali razumjeti ne samo praktične rezultate volontiranja, već i ulogu koju volontiranje igra u društvenoj koheziji, međuljudskim odnosima, zbližavanju ljudi i održavanju otvorene komunikacije i dijaloga između nas i drugih – pretvarajući europske vrijednosti u stvarnost.

- Važnost volontera za kvalitetu života, dobrobit i solidarnost bolje se odražava kroz pozitivne poruke i zahvalni diskurs.
- Treba osigurati sigurniju poziciju za organizacije kako bi učinkovito doprinosile procesima oporavka i budućoj otpornosti. Treba razumjeti da se suosjećanje, altruizam, velikodušnost i solidarnost koji podupiru volontiranje odvijaju u kontekstu, a taj kontekst treba biti poticajan.

ULAGANJE U DRUŠTVENI RAZVOJ

Javno financiranje treba odražavati stvarnu cijenu volontiranja, stvarnu vrijednost doprinosa volontera i potrebe infrastrukturnih organizacija koje osiguravaju: pružanje kvalitetnih prilika za volontiranje; podršku volonterima (kao što je obuka, savjetovanje, evaluacija itd.); usklađivanje ponude i potražnje za volontiranjem; izgradnju kapaciteta i razmjenu dobre prakse među organizatorima volontiranja; uklanjanje prepreka volontiranju; podizanje svijesti o vrijednosti volontiranja i za pojedinca i za društvo; utjecaj na političko okruženje u područjima u kojima se volontiranje odvija kako bi se izgradilo povoljno okruženje u kojem volontiranje može procvjetati.

- Javna sredstva dostupna su svim organizatorima volontiranja i infrastrukturnim organizacijama koje poštuju ljudska prava i europske vrijednosti putem otvorenih poziva za podnošenje prijedloga, a također bi trebalo povećati i zaštititi sredstva za organizacije koje čine infrastrukturu volonterstva.
- Razmatraju se oblici potpore udrugama kroz sustave mjerenja utjecaja, u kojoj su rezultati pozitivni utjecaj koji udruga ostvaruje na određenom mjestu zbog svog postojanja, djelovanja i sudjelovanja u životu zajednice. Tako se generira rezultat koji se ne može mjeriti samo brojčano, ali je svakako vrijednost u smislu utjecaja na zajednicu i to bi moglo usmjeravati odluke o potrošnji.